

branchevereniging van zorgorganisaties

verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd

Dagbesteding

Zorgorganisaties gaven aan dat alle bezoekers van de dagbesteding tijdens de coronacrisis in beeld zijn gebleven. Er heeft voor het grootste gedeelte van de cliënten een vorm van dagbesteding plaatsgevonden. Er werd regelmatig telefonisch of digitaal met de cliënten gesproken of er werden alternatieve vormen van dagbesteding opgezet. Er was maar een klein groepje dat geen vorm van dagbesteding heeft gekregen doordat dit op eigen verzoek werd afgezegd of het te verwarrend was voor cliënten.

Aanbod alternatieven

Vooral bellen/beeldbellen en individuele begeleiding thuis werd door alle organisaties als alternatief geboden. Aangegeven werd dat er één tot meerdere keren per week werd gebeld met client en mantelzorgers. Tijdens de begeleiding thuis werd er bijvoorbeeld met de cliënten bewogen, gingen begeleiders samen met de cliënten fietsen op de duofiets, samen wandelen, samen koken, les in digitale vaardigheden of deden ze een spelletje. Andere alternatieve vormen:

- Praktische ondersteuning zoals bijvoorbeeld het maken van een dagschema, brengen van boodschappen, verzorgen van een warme maaltijd, etc.
- Wekelijks pakketjes met doe- en geheugenactiviteiten zoals puzzels, quizen, knutselmateriaal etc.
- Nieuwsbrieven die rond gemaald of rondgebracht worden met leuke tips; virtuele tour Keukenhof, concert bij te wonen van ..., mooie film over ..., etc.
- Digitale dagbesteding, via een tablet aan dagbesteding doen.
- Buiten afspreken met (meerdere) cliënten.
- Een maatjessysteem waarbij cliënten aan elkaar werden gekoppeld en dagelijks of wekelijks contact hebben.
- Andere creatieve ideeën die door personeel worden verzonden.

Mantelzorgers

Ook voor de mantelzorgers was er aandacht. Er werd niet alleen met de cliënten gebeld, maar wanneer het nodig was ook met de mantelzorgers. Ook kon bij een bezoek thuis met de mantelzorgers worden gesproken. De alternatieve vormen werden als prettig ervaren maar konden niet volledig de dagbesteding op locatie vervangen. Wanneer cliënten op locatie dagbesteding krijgen zijn de mantelzorgers echt ontlast en het is ook belangrijk voor de sociale contacten. Voor cliënten waarbij de mantelzorgers te veel belast werden, de zorgvraag hoog was of gedragsproblematiek toenam, ging bij organisaties de dagbesteding op (een nieuwe, van het zorgcentrum gescheiden) locatie door om de mantelzorgers te ontlasten. Ook werden er tijdelijk logeerhuizen ingericht om die (overbelaste) mantelzorgers te ontzien.

Dagbesteding volgens de richtlijnen

Cliënten en mantelzorgers waren enorm blij toen de dagbesteding weer geopend werd. Afhankelijk van de locaties en het aantal cliënten wordt op diverse manieren vorm gegeven aan de dagbesteding. Dit gebeurt vaak in kleinere groepen, meerdere shifts op een dag en op meerdere dagdelen. **Door extra locaties, meer personeel en hogere vervoerskosten lopen de kosten voor dagbesteding op. Tegelijk zien we ook nieuwe invullingen ontstaan; zie hiervoor onder dagbesteding in de toekomst.**

Locaties

Om 1,5 meter afstand te kunnen houden zijn de groepen kleiner. Hierdoor wordt er gezocht naar extra ruimtes, grotere ruimtes, ruimtes die meer uren per dag beschikbaar zijn en ruimtes buiten het verpleeghuis. Er wordt hierbij gekeken naar samenwerkingsverbanden/mogelijkheden in de wijk/buurt

of het huren van andere/extra locaties. Daarnaast zijn er om de grotere hoeveelheid kleinere groepen te kunnen ontvangen meerdere tijdsblokken per dag, langere openingstijden per dag en extra openingdagen (weekend).

Personele capaciteit

Door de kleinere groepen is er meer personeel nodig per cliënt. De 1,5 meter afstand houden, is lastig bij mensen met loopdrang, dementie of intensieve zorgvraag. Er wordt vooral gewerkt in vaste groepen om kruisbesmetting te voorkomen.

Vervoer

De meeste deelnemers komen zelfstandig naar de dagbesteding of worden door familie/mantelzorger gebracht. Of het structureel haalbaar is dat familie/mantelzorger de cliënt brengt is de vraag. Sommige cliënten komen met de reguliere taxi, daar is vanuit de overheid nu een compensatieregeling voor, maar als deze wordt opgeheven dan zullen de tarieven extreem hoog worden, omdat groepsvervoer niet mogelijk is vanwege de 1.5 meter. Tevens zijn taxichauffeurs niet in de gelegenheid te helpen bij de gordel aan doen of het instappen omdat dan de 1,5 meter niet gehandhaafd kan worden. Door individueel vervoer/ kleinere groepen nemen de vervoerskosten toe.

Overigens zit er een tegenstrijdigheid in de richtlijnen: in de richtlijn voor dagbesteding geldt terecht de 1,5 meter-eis, dus kleinere groepen of grotere ruimtes. In het protocol voor professioneel vervoer wordt ruimte gegeven aan meerdere personen in een bus, ook als dat betekent dat 1,5 m afstand niet mogelijk is. Gelet op de kwetsbare doelgroep is dit niet verantwoord. De doelgroep en diens familie is voorzichtig en vertrouwen er tevens op dat de zorgorganisatie het risico op infectie zo veel mogelijk beperkt. Dit wordt doorkruist met de richtlijn voor vervoer.

Dagbesteding in de toekomst

Dagbesteding vormgeven in de crisis, heeft de ogen geopend voor alternatieve vormen. De huisbezoeken waarbij even achter de voordeur gekeken kon worden, gaven soms een beter beeld van deelnemers. Het viel bijvoorbeeld eerder op dat het eten niet meer zo goed ging, waardoor hier meer acties op gezet konden worden. Een mix van groep op locatie en individuele begeleiding thuis zou wellicht mooi voor de toekomst kunnen zijn. Door dat je achter de voordeur kunt kijken en een mix van aanbod in dagbesteding hebt, kan je meer maatwerk leveren en gerichtere ondersteuning bieden. Meer contact met de mantelzorger maakt ook dat je meer zicht hebt op de totale situatie en ziet wat nodig is, waar je naar kan verwijzen en hoe je kan ondersteunen. Wellicht dat het werken in meerdere, kleinere groepen op locatie ook weer nieuwe inzichten met zich meebrengt.

De gemeenten geven aan dat zij verwachten dat vanaf 1 juli, de dagbesteding weer op de "oude" wijze kan worden voortgezet. Er zijn twijfels bij de haalbaarheid daarvan, als de RIVM richtlijnen van 1.5 meter afstand gehandhaafd blijven. We hebben te maken met kwetsbare ouderen, die we vanuit hun thuis situatie bij elkaar brengen in één ruimte, hier moet voorzichtig mee worden omgegaan.

Overige zaken

Er zijn cliënten die geen gebruik maken van de betaalde dagvoorzieningen, maar juist van de "onbetaalde", in de buurthuizen, clubs zoals Nivon, Zonnebloem etcetera. Het is van belang dat ook dit in beeld is, omdat zowel de vrijwilligers als de bezoekers dit missen.